

Polityka zagraniczna Hiszpanii wobec Ameryki Łacińskiej w czasie dyktatury generała Francisco Franco (1939-1975)

Wraz z utratą kolonialnego imperium w Ameryce w roku 1825 rozpoczął się upadek Hiszpanii. Straciła ona pozycję światowego mocarstwa, czego dopełnieniem była przegrana wojna ze Stanami Zjednoczonymi w roku 1898 roku, w wyniku której utraciła ostatnie posiadłości na zachodniej półkuli. Stworzona podczas rządów republikańskich 1931-1936 przez środowiska konserwatywno-monarchiczne idea Hispanidad, której najważniejszym autorem był Ramiro de Maeztu postulowała mistyczną odnowę „duchowego imperium” Hiszpanii w Ameryce. Miała ona największy wpływ na prowadzoną w czasie dyktatury Francisco Franco 1939-1975 politykę latynoamerykańską i wynikała z semiperfijnej położenia Hiszpanii w systemie międzynarodowym, która w odbudowaniu swoich wpływów wśród byłych kolonii w Ameryce widziała szansę na odzyskanie dawnej pozycji na arenie międzynarodowej.

Rozdział pierwszy opisuje rozwój hiszpańskiego imperium kolonialnego w nowym świecie, okres wojen o niepodległość oraz ewolucję wzajemnych relacji między Hiszpanią a Ameryką Łacińską w XIX wieku ilustrując ważkość tego regionu dla historii Hiszpanii.

Rozdział drugi przedstawia narodziny dwóch ideologicznych nurtów dotyczących skonstruowania polityki latynoamerykańskiej na początku XX wieku po przegranej wojnie 1898 z USA – panhispanizmu konserwatywnego implementowanego w czasie dyktatury Prima de Rivery i hispanizmu postępowego, który wcielano w życie podczas rządów II Republiki. Przedstawia również narodziny myśli Hispanidad stworzonej przez Ramiro de Maeztu w dziele „Obrona Hispanidad” oraz innych teoretyków gazety *Acción Española*, a także ideologów skrajnej prawicy i hiszpańskiego faszyzmu.

Rozdział trzeci opisuje fazę ostatecznej konceptualizacji polityki Hispanidad wobec Ameryki Łacińskiej oraz próbę jej implementacji. Na początku podczas hiszpańskiej wojny domowej (1936-1939), oraz w czasie drugiej wojny światowej (1939-1945).

Rozdział czwarty przedstawia trudny okres frankizmu w okresie powojennej izolacji (1945-1957) oraz adaptację koncepcji Hispanidad do nowych uwarunkowań systemu międzynarodowego.

Rozdział piąty przedstawia konsekwencje wolnorynkowych reform gospodarczych przeprowadzonych przez ekonomistów z Opus Dei dla polityki hispanoamerykańskiej w okresie odwilży w relacjach z Zachodem (1957-1975).

Zakończenie stanowi podsumowanie ewolucji polityki latynoamerykańskiej na przestrzeni różnych etapów frankizmu oraz prezentuje nowe podejście wobec tego regionu doby restytucji monarchii i transformacji demokratycznej.

15.12.2015 Marij Wronko